

دانشگاه سیرجند

مجموعه مقررات و آئین نامه های آموزشی و

پژوهشی دوره دکتری (Ph.D) رساله

آموزشی-پژوهشی دانشگاه سیرجند

مدیریت تحصیلات تکمیلی

سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰

به نام خدا

مقدمه

مجموعه ای که در پیش رو دارید شامل آئین نامه آموزشی و پژوهشی دوره دکتری *Ph.D* به همراه فرمهای لازم در این دوره می باشد. از آنجا که این فرم ها به روز می گردند دانشجویان محترم به هنگام نیاز می بایستی این فرم ها را از وبگاه مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اخذ نمایند. این مجموعه به منظور آشنایی دانشجویان مقطع دکتری و هماهنگی هرچه بیشتر فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشکده ها و گروههای آموزشی با مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه، بر اساس آئین نامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مورخ ۹۱/۲/۲۵ مورد بازنگری و تصویب قرار گرفت. این آئین نامه برای ورودیهای سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ و بعد آن لازم الاجرا است.

لازم است مسئولان اجرایی تحصیلات تکمیلی دانشکده ها، دانشجویان را از آغاز تحصیل با مواد این آئین نامه آشنا سازند و به هنگام ثبت نام در نخستین نیمسال تحصیلی، مواد آن را در اختیار دانشجویان قرار دهند.

از آنجا که هدف این مدیریت ارتقای سطح کیفیت فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشگاه است، همکاری عموم دست اندرکاران دوره های تحصیلات تکمیلی بویژه دانشجویان عزیز و اساتید محترم مورد انتظار است.

امید آن داریم با حسن اجرا و نحوه بکار بستن قوانین این مجموعه از طرف مسئولان اجرایی تحصیلات تکمیلی دانشکده ها گام مهمی در جهت هدایت و ارتباط منسجم دوره های دکتری در دانشگاهمان برداشته باشیم.

مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه

خرداد ماه ۱۳۹۱

فصل اول - کلیات

ماده ۱: تعریف

دوره دکتری (*Ph.D.*)، بالاترین دوره تحصیلی آموزش عالی و مجموعه ای هماهنگ از فعالیت های آموزشی و پژوهشی است که به اعطای مدرک تحصیلی می انجامد.

ماده ۲: هدف

هدف از برگزاری دوره دکتری تربیت افرادی است که با احاطه به آثار علمی در یک رشته خاص و آشنا شدن با روشهای پیشرفته تحقیق و دستیابی به جدیدترین مبانی آموزش و پژوهش، بتوانند با نوآوری در زمینه های علمی، در رفع نیازهای کشور و گسترش مرزهای دانش، در رشته تخصصی خود، موثر بوده و به تازه هایی در جهان دانش و فناوری دست یابند.

ماده ۳: محور اصلی

محور اصلی فعالیتهای دوره دکتری، پژوهش و کسب تبحردر یک رشته خاص علمی است. از این رو، آموزش وسیله برطرف کردن کاستی های علمی-تخصصی دانشجویان این دوره است، تا راه را برای وصول به اهداف دوره هموار سازد.

ماده ۴: مشخصات کلی دوره

دوره دکتری دارای دو بخش آموزشی، شامل گذراندن دروس مورد نیاز، و پژوهشی، جهت انتخاب موضوع پروژه و انجام تحقیقات و پایان نامه و تدوین آن است.

فصل دوم - شرایط پذیرش در دوره

ماده ۵

ضوابط ورود داوطلبان به دوره دکتری به شرح زیر است:

الف) داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی

ب) داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه ای یا بالاتر، متناسب با رشته تحصیلی مورد تقاضا، از یکی از دانشگاههای داخل یا خارج از کشور که حسب مورد به تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

ج) قبولی در آزمون نیمه متمرکز دکتری تخصصی سازمان سنجش آموزش کشور

تبصره ۱

ورود به دوره دکتری در دانشگاه بیرجند تا زمان تصویب و یا ارائه بخشنامه های مدون موازی یا جایگزین در خصوص پذیرش دانشجو در مقطع دکتری به شیوه آموزشی - پژوهشی فقط از طریق شرکت در آزمون نیمه متمرکز دوره دکتری تخصصی برگزار شده توسط سازمان سنجش آموزش کشور امکان پذیر است. داوطلبانی که مشمول آئین نامه های استعدادهای درخشان مصوب شورای آموزشی دانشگاه بیرجند می باشند، می توانند بدون شرکت در آزمون ورودی و با رعایت شرایط آئین نامه در دوره دکتری پذیرفته شوند.

د) احراز توانایی در زبان خارجی

تبصره ۲

نحوه احراز توانایی داوطلبان در زبان خارجی براساس دستورالعملی است که به تصویب

شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بیرجند رسیده است. داوطلب پس نامنویسی در دوره دکتری، دانشجوی دوره دکتری نامیده می شود.

فصل سوم - استاد راهنما

ماده ۶

استاد راهنما به درخواست دانشجو و موافقت کتبی استاد و با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی و دانشکده مربوطه در نخستین نیمسال تحصیلی تعیین می گردد. این امر با تکمیل فرم شماره ۱، فرم تعیین استاد راهنما، حد اکثر تا پایان اولین نیم سال تحصیلی محقق می شود.

تبصره

مسئولیت تعیین استاد راهنما تا انتهای نیمسال اول به عهده گروه آموزشی ذیربط می باشد.

ماده ۷

استاد راهنما باید عضو هیات علمی رسمی دانشگاه بیرجند بوده و حداقل دارای مرتبه استادیاری و دو سال سابقه تدریس در دوره کارشناسی ارشد و یا تحقیق در این دوره باشد و حداقل دو دانشجو زیر نظر وی به عنوان استاد راهنما در مقطع کارشناسی ارشد فارغ التحصیل شده باشند. همچنین در دو سال گذشته از لحاظ تحقیقاتی فعالیت قابل قبولی به تشخیص گروه آموزشی ذیربط (حداقل یک مقاله علمی پژوهشی به چاپ رسانیده باشد) ارائه داده باشد.

تبصره

در موارد استثنایی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تصمیم گیری خواهد کرد.

ماده ۸

در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه و دانشکده تعداد اساتید راهنما تا دو نفر (مشروط به اینکه استاد راهنمای اول "اصلی" از دانشگاه بیرجند بوده و حداقل ۶۰ درصد مسئولیت هدایت رساله را برعهده داشته باشد) قابل افزایش می باشد. همچنین به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه و دانشکده، حداکثر دو تن از اعضای هیات علمی یا سایر متخصصان می توانند به عنوان «استاد مشاور» رساله دانشجو تعیین شوند.

تبصره

استادان مشاور باید دارای مدرک دکتری یا حداقل مرتبه استادیاری باشند. برای محققان و صاحب نظرانی که عضو هیئت علمی نیستند داشتن مدرک دکتری الزامی است.

فصل چهارم - مرحله آموزشی**ماده ۹**

مجموع واحدهای دوره دکتری به شیوه آموزشی-پژوهشی ۳۶ واحد است که دانشجویان دوره دکتری بسته به تعداد واحدهای مورد نیاز رشته (به تشخیص گروه آموزشی) موظفند بین ۱۲ تا ۱۸ واحد آن را به عنوان واحدهای درسی و ۱۸ تا ۲۴ واحد آن را به عنوان رساله، با نظر استاد راهنما مطابق برنامه مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در مدت مجاز دوره، با موفقیت بگذرانند.

ماده ۱۰

حداکثر طول مدت مجاز بخش آموزشی چهار نیمسال است که شامل گذراندن دروس

مورد نیاز در دوره دکتری، زبان مورد نیاز دوره دکتری و امتحان جامع می باشد.

تذکر مهم : دانشجو موظف است از نیمسال دوم تحصیلی تحقیقات خود را پیرامون موضوعی که با توافق استاد راهنما برای او مشخص شده آغاز نماید و پیشنهاد پژوهشی خود را حد اکثر تا پایان نیمسال چهارم ارائه دهد. بدیهی است در صورت عدم تصویب طرح تحقیق پیشنهادی تحقیق تا پایان نیمسال چهارم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

ماده ۱۱

واحدهای درسی به منظور تسلط بر مفاهیم نوین هر رشته و تقویت توان علمی دانشجو برای اجرای فعالیتهای پژوهشی دوره، با نظر استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی و از بین دروس مصوب شورای برنامه ریزی وزارت متبوع و یا دروس مصوب رشته مربوطه در دانشگاههایی که دارای هیئت ممیزه می باشند، انتخاب می شود.

تبصره ۱

اگر دانشجویی تعدادی از واحدهای درسی لازم را در دوره کارشناسی ارشد نگذرانده باشد، موظف است به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه ذی ربط، این واحدها را به عنوان «درسهای جبرانی» اخذ نماید. گذراندن این درسها اجباری است اما نمره آنها در تعیین میانگین کل محاسبه نمی شود.

حداکثر تعداد واحدهای جبرانی ۶ واحد و حداقل نمره آن بدون احتساب در میانگین کل نمرات دانشجو در هر درس ۱۴ از ۲۰ است. دروس جبرانی ترجیحاً قبل از شروع دروس دکتری و حداکثر تا پایان دوره آموزشی باید گذرانیده شوند. به هر حال طول دوره

آموزشی از چهار نیمسال تحصیلی نمی تواند تجاوز نماید.

تبصره ۲

جبرانی بودن درس باید هنگام ثبت نام در فرم ثبت نام مشخص شود و هیچ درس جبرانی به طور اختصاصی برای دانشجویان دوره دکتری ارائه نمی گردد.

ماده ۱۲

در بخش آموزشی، دانشجو موظف است در هر نیم سال تحصیلی بین ۶ تا ۱۰ واحد انتخاب نماید، مگر آنکه کمتر از ۶ واحد درسی باقی مانده باشد.

تبصره

در نیم سالی که دانشجو در امتحان جامع ثبت نام کرده است، با ثبت نام در یک درس سه واحدی بصورت تمام وقت شناخته می شود، مگر آنکه کلیه دروس را قبلاً گذرانده باشد.

ماده ۱۳

حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ از ۲۰ است و حداقل میانگین قابل قبول ۱۶ از ۲۰ است. چنانچه میانگین نمره های دروس دانشجویی در ۲ نیمسال (متوالی یا غیر متوالی) یا در کل دوره به ۱۶ نرسد، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۱

در نیمسالی که دانشجو کمتر از ۶ واحد اخذ نموده است، چنانچه مشروطی حاصل شد

میانگین حاصل از جمع نمرات دروس نیمسال مزبور و نیمسال قبل محاسبه و در صورتی که این میانگین از ۱۶ کمتر باشد، یک نیمسال مشروطی منظور می شود.

تبصره ۲

در صورتی که میانگین کل کمتر از ۱۶ باشد، دانشجو مجاز است در صورتیکه دوره آموزشی از چهار نیمسال تجاوز ننماید، با نظر استاد راهنما حداکثر در یک نیمسال تحصیلی درس هایی را علاوه بر سقف واحدهای درسی برای جبران میانگین کل بگذراند.

فصل پنجم - آزمون جامع

ماده ۱۴

دانشجویی که درس های مرحله آموزشی را با موفقیت گذرانده باشد (با کسب میانگین حداقل ۱۶)، باید در ارزیابی جامع شرکت کند. ارزیابی جامع به منظور احراز قابلیت های آموزشی و پژوهشی دانشجو است که در شیوه آموزشی-پژوهشی دانشجو باید با نظارت حوزه معاونت آموزشی دانشگاه در یک آزمون که شامل دو یا سه درس اصلی به انتخاب استاد راهنما و تصویب گروه آموزشی است، شرکت کند. این آزمون باید به گونه ای باشد تا توانمندی تحلیل و استنباط دانشجو از نظر اساتید راهنما و مشاور و ۳ نفر از اعضای هیات علمی با پیشنهاد گروه و تایید معاون آموزشی دانشگاه برای آغاز فعالیت پژوهشی سنجیده شود.

ماده ۱۵

ارزیابی جامع پس از پایان دوره آموزشی و حداکثر تا قبل از پایان نیمسال چهارم

دانشجویان باید انجام شود.

ماده ۱۶

ارزیابی جامع شامل دو بخش کتبی و شفاهی است که با نظارت شورای تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی مربوطه توسط هیئتی مرکب از اساتید راهنما و مشاور و سه نفر از اعضای هیئت علمی حداقل با مرتبه استادیاری با دو سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی با پیشنهاد گروه و تایید معاون آموزشی دانشگاه با برگزار میگرد.

آزمون کتبی و آزمون شفاهی هرکدام ۵۰ درصد از نمره ارزیابی را تشکیل میدهند و میانگین این دو آزمون باید بیشتر از ۱۶ باشد.

تبصره ۱

برای آزمون کتبی دو یا سه موضوع تخصصی از دروس گذرانده شده، به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه برای آزمون نهایی در نظر گرفته می شود. نمره میانگین این امتحان باید بیشتر از ۱۶ باشد.

تبصره ۲

حضور یا عدم حضور یک داور خارج از دانشگاه در جلسه ارزیابی جامع طبق نظر گروه آموزشی مربوطه و تأیید معاون آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۳

گروه های آموزشی مجری دوره دکتری موظفند آیین نامه داخلی برگزاری امتحان جامع گروه، که با آیین نامه دانشگاه تناقض نداشته باشد، را تنظیم و به اداره کل تحصیلات

تکمیلی دانشگاه ارسال و به اطلاع دانشجویان نیز برسانند.

تبصره ۴

گروه آموزشی موظف است حداقل دو هفته قبل از برگزاری امتحان جامع، مجوز شرکت دانشجو در امتحان جامع را از اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه دریافت نماید. این امر با تکمیل فرم شماره ۲، فرم اخذ مجوز برگزاری آزمون جامع، محقق می شود.

ماده ۱۷

احراز توانمندی لازم در یکی از آزمونهای زبان انگلیسی مورد تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، نمره ۵۰ در *MSRT*، نمره ۴۶۰ در *TOEFL*، نمره ۶۰ در *IBT*، نمره ۴۶۰ در *TOLIMO* و نمره ۵/۵ در *IELTS*، پیش نیاز شرکت دانشجو در امتحان جامع خواهد بود.

تبصره

چنانچه دانشجویی نتواند حدنصاب نمره زبان یکی از آزمون ها را کسب نماید، می تواند با کسب حداقل ۸۰ درصد نمره مربوط، در امتحان جامع شرکت کند و تا قبل از دفاع از رساله نمره لازم را کسب نماید.

ماده ۱۸

میانگین کل نمره های امتحان جامع نباید کمتر از ۱۶ باشد. دانشجویانی که میانگین کل نمره امتحان جامع آنها از ۱۶ کمتر باشد، تنها یکبار دیگر در مدت مجاز بخش آموزشی (قبل از پایان نیمسال چهارم)، می توانند در امتحان جامع شرکت کنند.

تبصره ۱

برای برگزاری مجدد امتحان جامع دریافت مجوز از مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه الزامی است.

تبصره ۲

آزمون جامع فقط دو نوبت در سال برگزار خواهد شد.

ماده ۱۹

گروه آموزشی موظف است نتیجه قبولی یا عدم قبولی دانشجویان در امتحان جامع را (با تکمیل فرم شماره ۳، صورتجلسه برگزاری آزمون جامع) حداکثر دو هفته پس از برگزاری امتحان، به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید.

فصل ششم-دفاع از پیشنهاد پژوهشی (*Research Proposal*)

ماده ۲۰

دانشجو موظف است حداکثر تا پایان نیمسال اول تحصیلی موضوع رساله خود را با توافق استاد راهنما تعیین و مقدمات فعالیت پژوهشی خود را آغاز کند و دفاع از پیشنهاد (*Proposal*) رساله را حداکثر تا یک نیمسال تحصیلی پس از قبولی در آزمون جامع و تا پایان نیمسال چهارم در حضور هیئت داوران به انجام برساند. برای برگزاری جلسه دفاع از طرح تحقیق دوره دکتری، اخذ مجوز از اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه با تکمیل فرم اخذ مجوز دفاع از طرح تحقیق دوره دکتری، فرم شماره ۴ حداقل یک هفته قبل از جلسه دفاع الزامی است.

ماده ۲۱

تصویب موضوع و طرح پیشنهادی رساله، فرم شماره ۵، بر عهده کمیته ای متشکل از استاد یا استادان راهنما (مجموعاً دارای یک رای)، استاد یا استادان مشاور (مجموعاً دارای یک رای) و سه داور از اعضاء کمیته داوران رساله (هر یک دارای یک رای) به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه است. پذیرش طرح پیشنهادی از سوی هیئت داوران، به منزله موفقیت در این ارزیابی خواهد بود.

تبصره

چنانچه دانشجو نتواند در زمان مقرر از پیشنهاد پژوهشی خود دفاع نماید، می تواند زمان دفاع مذکور را با موافقت استاد راهنما و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده حداکثر به مدت یک نیمسال تحصیلی، با رعایت سقف زمانی کل دوره دکتری، به تعویق اندازد. در این صورت عواقب ناشی از عدم برخورداری دانشجو از پژوهانه دوره دکتری به عهده خود او خواهد بود.

ماده ۲۲

در صورت عدم موفقیت و عدم رعایت زمانی در دفاع از پیشنهاد پژوهشی، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود، و در صورت درخواست کتبی می تواند گواهی مبنی بر گذراندن دوره آموزشی دریافت نماید.

ماده ۲۳

گروه آموزشی موظف است نتیجه قبولی یا عدم قبولی دانشجویان در دفاع از پیشنهاد پژوهشی را حداکثر دو هفته پس از برگزاری جلسه دفاع به همراه فرم صورتجلسه دفاع از طرح تحقیق، فرم شماره ۷، و فرم پروژه به اداره کل تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال

نماید.

تبصره

گروه آموزشی موظف است پذیرش و ثبت موضوع رساله دانشجوی را کتباً به وی ابلاغ کند.

فصل هفتم - مرحله پژوهشی و تدوین رساله

ماده ۲۴

ثبت نام دانشجوی در رساله دکتری، پس از دفاع از پیشنهاد پژوهشی و تصویب موضوع پروژه، صورت می گیرد.

ماده ۲۵

تعداد واحدهای رساله در مرحله پژوهشی حداکثر ۲۴ واحد است. مجموع واحدهای درسی و رساله دانشجوی در دوره دکتری باید ۳۶ واحد باشد. دانشجوی موظف است در هر نیمسال بین ۶ تا ۱۲ واحد پروژه ثبت نام نماید.

ماده ۲۶

تمام فعالیتهای علمی و پژوهشی دانشجوی، در مرحله پژوهشی و تدوین رساله، باید با هدایت و نظارت استاد راهنما صورت گیرد. دانشجوی موظف است حداقل نیمسالی یک بار با ارائه سمینار و گزارش، پیشرفت کار خود را به تایید کمیته ای مرکب از اساتید راهنما و مشاور و مدیر گروه یا نماینده وی برساند. این امر با تکمیل فرم شماره ۸ و منضم نمودن اطلاعیه سمینار پیشرفت فعالیتهای پژوهشی رساله دکتری امکان پذیر است. ثبت نام در نیمسال بعدی منوط به ارائه گزارش فوق می باشد.

ماده ۲۷

در صورت عدم تائید پیشرفت کار توسط کمیته، عملکرد دانشجو در آن نیمسال غیر قابل قبول تشخیص داده شده و در صورت کسب دو عملکرد غیر قابل قبول (به طور متوالی یا غیر متوالی) دانشجو از ادامه دوره محروم خواهد شد.

ماده ۲۸

پس از پذیرش حداقل دو مقاله (یا چاپ یک مقاله) مستخرج از رساله در مجله ای با اعتبار علمی-پژوهشی دارای نمایه بین المللی و پس از طی مراحل تدوین رساله، تأیید کیفیت علمی و صحت مطالب آن از طرف استاد راهنما و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی ذیربط و دانشکده، دفاع از رساله در حضور هیأت داوران رساله صورت می گیرد.

تبصره ۱

دانشکده موظف است، حداقل ۴ هفته قبل از برگزاری دفاع از رساله دانشجو، تاریخ برگزاری دفاع مذکور را به اداره تحصیلات تکمیلی اعلام و مجوز دفاع از رساله دانشجو را دریافت نماید.

تبصره ۲

در شرایط خاص و در صورتیکه دانشجویان از تولید دانش فنی، ثبت اختراع، اکتشاف و فرآوری، ارزیابی و تایید شده توسط مراجع ذیصلاح علمی، آثار بدیع هنری، کتاب تالیفی و تصنیفی مورد تایید دستگاه متقاضی، برخوردار باشد، پس از تایید هیات داوران و شورا از ارائه مقاله معاف خواهند بود.

ماده ۲۹

تائیدیه استاد راهنما و اساتید مشاور باید در نخستین صفحات رساله درج شود.

ماده ۳۰

ترکیب هیأت داوران رساله به شرح زیر است:

۱- استاد راهنما به عنوان رئیس جلسه

۲- اساتید همکار یا مشاور

۳- ۳ نفر از اعضای هیأت علمی در رشته مربوط با درجه حداقل استادیاری و سه سال سابقه تدریس و تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی، به انتخاب شورای تحصیلات تکمیلی گروه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، که باید حداقل یک نفر آنها دانشیار به بالا و از موسسه های خارج از دانشگاه باشد.

تبصره

نماینده ای از شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان ناظر و بدون حق رای در جلسه دفاع حضور خواهد داشت.

ماده ۳۱

جلسه دفاع از رساله با ریاست استاد راهنمای اول، و حضور اساتید/استاد مشاور و حداقل ۳ تن دیگر از اعضای هیأت داوران، رسمیت می یابد. دانشجو موظف است در این جلسه گزارشی از فعالیت پژوهشی و رساله خود را ارائه و از آن دفاع نماید.

ماده ۳۲

هیأت داوران، در پایان جلسه دفاع از رساله، پس از بررسی اصالت و صحت مطالب رساله، امتیاز آنرا به شرح زیر مشخص می نماید:

- قبول (با درجه عالی، بسیار خوب، خوب و یا قابل قبول)

- غیر قابل قبول

ملاک تصمیم گیری درخصوص رد یا قبول رساله و همچنین درجه آن میانگین نمراتی است که هر یک از داوران حاضر در جلسه مستقلاً به دانشجو می دهند. در این مجموعه استادان راهنما (در صورت تعدد) مجموعاً یک رای و استادان مشاور نیز دارای یک رای

خواهند داشت.

تبصره ۱

چنانچه هیأت داوران، رساله را از جهاتی ناقص تشخیص دهد موارد نقص را در رأی خود ذکر نموده و دانشجو می تواند در مدتی که از حداکثر مجاز باقیمانده دوره تحصیل وی تجاوز نکند، رساله خود را تکمیل و مجدداً از آن دفاع نماید.

تبصره ۲

امتیاز پایان نامه به شرح ذیل مشخص می گردد:

- ۱- از نمره ۱۸/۵ به بالا با درجه عالی
- ۲- از نمره ۱۷/۵ تا نمره کمتر از ۱۸/۵ با درجه بسیار خوب
- ۳- از نمره ۱۶ تا نمره کمتر از ۱۷/۵ با درجه خوب
- ۴- از نمره ۱۵ تا نمره کمتر از ۱۶ با درجه قابل قبول
- ۵- کمتر از نمره ۱۵ غیر قابل قبول

تبصره ۳

در صورتی که دانشجوی دوره دکتری بیش از دو مقاله چاپ شده در مجلات علمی- پژوهشی دارای نمایه بین المللی داشته باشد به ازای هر مقاله اضافی می توان یک نمره و در مجموع تا سقف دو نمره جهت جبران کسر نمره سایر بندها اختصاص داد.

ماده ۳۳

دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و کسب درجه «قبول» از رساله خود، دانش آموخته دوره دکتری شناخته می شود و به دریافت درجه دکتری نایل می گردد.

فصل هشتم – سایر مقررات

ماده ۳۴

مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری حداقل سه سال و نیم و حداکثر چهار سال و نیم است و در صورت ضرورت به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی مربوطه حداکثر تا یک نیمسال تحصیلی به این مدت افزوده خواهد شد.

تبصره

در صورتی که دانشجو بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا بروز مشکلات غیر قابل پیش بینی، در مدت مجاز موفق به اتمام تحصیل نشود به پیشنهاد استاد راهنمای دانشجو و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، کمیسیون بررسی موارد خاص با حضور استاد راهنما، وضعیت دانشجو را بررسی و متناسب با کمیت و کیفیت فعالیتهای علمی دانشجو، در مورد مدت و نحوه ادامه تحصیل یا اخراج او تصمیم گیری قطعی خواهد کرد.

ماده ۳۵

تحصیل در دوره دکتری بطور تمام وقت است و آیین نامه های اجرایی لازم در این زمینه توسط مراجع ذیربط تهیه، تصویب و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۳۶

در موارد زیر دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری محروم می شود:

الف) میانگین کل نمره های درسهایی که دانشجو گذرانده است کمتر از ۱۶ شود.

ب) صلاحیت علمی دانشجوی برای استمرار فعالیت پژوهشی پس از دو بار ارزیابی جامع احراز نشود.

ج) کسب دو عملکرد غیر قابل قبول (به طور متوالی یا غیر متوالی) در پیشرفت کار پژوهشی توسط دانشجو

د) رساله دانشجو «غیر قابل قبول» ارزیابی شود.

ه) مدت مجاز تحصیل دانشجو به پایان برسد.

تبصره ۱

در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری، مؤسسه مجاز است با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، صرفاً گواهینامه ای براساس کارنامه تحصیلی دانشجو صادر کند و در اختیار وی قرار دهد.

تبصره ۲

تاریخ فارغ التحصیلی دانشجو، تاریخ دفاع قابل قبول از رساله می باشد.

تبصره ۳

عدم ثبت نام یا عدم ثبت رساله در زمان مقرر، به منزله انصراف دانشجو از تحصیل تلقی می شود. در موارد استثنائی که دانشجو عذر موجه داشته باشد می تواند، با موافقت دانشکده و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه و با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل، حداکثر تا دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

ماده ۳۷

چنانچه دانشجو در هر مرحله و به هر علتی از تحصیل محروم و یا اقدام به انصراف نمود،

می بایستی هزینه های برآورد شده توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تا آن مرحله را پرداخت نماید.

ماده ۳۸

دانشجویانی که دروس بخش آموزشی و امتحان جامع و دفاع از پیشنهاد پژوهشی را با موفقیت به انجام رسانده باشند، در طول دوره دکتری به مدت ۶ تا ۹ ماه می توانند از فرصت مطالعاتی خارج از کشور و یا داخل کشور مطابق مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری استفاده کنند.

تبصره ۱

دوره فرصت مطالعاتی فقط به مدت ۳ ماه قابل تمدید است.

تبصره ۲

شرایط استفاده از دوره های کوتاه مدت فرصت مطالعاتی دانشجویان دکتری به شرح ذیل به تصویب رسید:

- ۱- گذراندن امتحان جامع و ارائه گواهی قبولی آن و تصویب طرح تحقیق رساله دکتری (پروپزال)
- ۲- پس از تصویب پروپزال و حداکثر تا ۳ سال پس از شروع تحصیل باید تقاضای خود را ارائه نماید.
- ۳- موقع خروج از کشور از تاریخ شروع دوره تحصیلی وی بیش از سه سال و نیم نگذشته باشد.
- ۴- کسب نمره زبان انگلیسی مصوب آئین نامه اجرایی دوره دکتری دانشگاه

- ۵- پذیرش ارائه شده، از کشورهای توافق شده باشد.
- ۶- تاریخ شروع دوره، مدت زمان تحقیق و عنوان کار تحقیقاتی مدنظر در خارج از کشور، باید در دعوتنامه استاد خارجی ذکر گردد.
- ۷- ارائه گواهی از استاد راهنمای داخلی که کار تحقیقاتی خارج از کشور در راستای طرح تحقیق مصوب وی در دانشگاه بیرجند می باشد.
- دانشجو می بایست مدارک فوق را طبق شیوه نامه ای که از طریق وبگاه دانشگاه قسمت تحصیلات تکمیلی قابل دریافت است، اقدامات لازم را در موعد مقرر به انجام رساند.

ماده ۳۹

این آئین نامه مشتمل بر یک مقدمه، ۳۹ ماده و ۳۱ تبصره در تاریخ ۹۱/۳/۲۵ به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بیرجند رسید و برای دانشجویانی که از سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۹۱ و پس از آن در دوره دکتری پذیرفته می شوند، لازم الاجرا است.